

ЦАРКИНЯТА ЖАБА

Превод от руски: Стоянка Мозгова, 1984

chitanka.info

Имал едно време един цар трима сина. Когато синовете израснали, царят ги събрал и им рекъл:

— Мили мои синове, иска ми се да ви ожения, докато още не съм остарял, да погледам дечицата ви, да се порадвам на внучета.

Синовете отвърнали на баща си:

— Щом си рекъл, тате, тъй да бъде. За кого искаш да ни ожениш?

— Вземете, чеда мои, по една стрела, излезте в широкото поле и стреляйте: където паднат стрелите ви, там ще ви е съдбата.

Поклонили се синовете на баща си, взели по една стрела, излезли в широкото поле, опънали лъковете и пуснали стрелите.

Стрелата на най-големия син паднала в болярски двор, вдигнала стрелата болярската дъщеря. Стрелата на средния син паднала в широкия двор на един търговец, вдигнала я търговската дъщеря.

А стрелата на най-малкия царски син Иван се вдигнала нависоко и отлетяла нанякъде. Той вървял, вървял, стигнал до едно блато и видял, че там стои една жаба и държи в устата си неговата стрела. Иван-царският син й рекъл:

— Жабке, жабке, дай ми стрелата.

А жабата му отговорила:

— Ожени се за мене!

— Шегуваш ли се, как ще се ожения за жаба?

— Ожени се, значи съдбата ти е такава.

Натъжил се Иван-царският син. Но нямало какво да се прави, взел жабата и я занесъл в къщи. Отпразнувал царят три сватби: оженил най-големия син за болярската дъщеря, средния — за търговската, а бедния Иван — за жабата.

Извикал царят синовете си:

— Искам да видя коя от вашите жени е най-сръчна. Нека ми ушият за утре по една риза.

Синовете се поклонили на баща си и си тръгнали.

Прибрал се Иван-царският син в къщи и седнал с наведена глава. Жабата си скачала по пода и го попитала:

— Какво си навел глава, Иване? Да не се е случило нещо лошо?

— Тате поръча да му ушиеш риза за утре.

Жабата му отговорила:

— Не тъжи, царски сине, лягай си по-добре да спиш, утрото е по-мъдро от вечерта.

Легнал си Иван-царският син, а жабата изскочила в пруста, свалила си жабешката кожа и се превърнала на Василиса Премъдра — такава красавица, че с думи не може да се опише.

Василиса Премъдра плеснала с ръце и викнала:

— Събирайте се, майчици-бавачки! Ушийте ми до заранта такава риза, каквата съм виждала при родния ми татко!

Събудил се сутринта Иван-царският син, жабата все така си подскачала по пода, а ризата вече лежала на масата, загърната в кърпа. Зарадвал се Иван-царският син, взел ризата и я занесъл на баща си. През това време царят приемал подаръците от по-големите си синове. Най-големият разгърнал ризата, царят я приел и рекъл:

— Такава риза само в селска къща се носи.

Средният син разгърнал ризата, а царят рекъл:

— С такава само на баня се ходи.

Иван-царският син разгърнал ризата, извезана със злато, сребро и изкусни шевици. Царят само като я погледнал, рекъл:

— Е, това се казва риза — нея по празници ще обличам.

Тръгнали си двамата по-големи братя за в къщи и си заговорили помежду си:

— Ние, изглежда, напразно се присмивахме на жената на Иван: тя не ще да е жаба, а някаква магьосница...

Извикал пак царят своите синове:

— Нека вашите жени ми изпекат за утре по един хляб. Искам да разбера коя от тях по-добре готви.

Навел глава Иван — царският син и се върнал в къщи. Жабата го попитала:

— Какво си се натъжил?

Той отговорил:

— До утре заран трябва да се изпече хляб за царя.

— Не тъжи, Иване, по-добре си лягай, утрото е по-мъдро от вечерта.

А ония снахи отначало се присмивали на жабата, а този път изпратили една бабичка да види как жабата ще пече хляб.

Но жабата била хитра и разбрала това. Замесила ноцвите, счупила фурната отгоре и направо в тази дупка обърнала тестото. Бабичката хукнала при царските снахи, разказала им всичко и те започнали да правят така.

А жабата скокнала под навеса, превърнала се на Василиса Премъдра и плеснала с ръце:

— Събирайте се, майчици-бавачки! Изпечете ми до заранта мек бял хляб, какъвто съм яла при родния ми татко.

Събудил се сутринта Иван-царският син, а на масата вече лежал хляб, украсен с изкусни неща: отстрани с разни орнаменти, а отгоре — цели градове с крепостните стени.

Зарадвал се Иван, загърнал хляба в месал и го понесъл на баща си. През това време царят приемал хлябовете от големите си синове. Техните жени изпонасипвали тестото във фурните, както им разказала бабичката, и се получила печена кал. Царят взел хляба от най-големия си син, погледнал го и го изпратил на слугите. Взел хляба от средния си син и го изпратил пак там. А като подал своя хляб Иван-царският син, царят рекъл:

— Ето това се казва хляб — само по празници да го ядеш.

И заповядал царят на тримата си сина да дойдат на другия ден заедно с жените си на пир при него.

Пак се върнал Иван-царският син в къщи с клюмнала глава. Жабата подскачала по пода:

— Ква-ква, Иване, царски сине, защо си така тъжен? Да не си чул от баща си лоша дума?

— Жабке, жабке, как да не тъжа. Баща ми поръча да отида с тебе на пир, а как да те покажа на хората?

Жабата му отговорила:

— Не тъжи, Иване, върви на пира сам, а аз ще дойда скоро след тебе. Като чуеш трополене и гръм, не се плаши. Ако те попитат, кажи: „Моята жабка пристига в сандъчето си“.

Отишъл Иван-царският син сам на пира. Пристигнали поголемите братя с жените си, пременени, нагиздени, начервени, изписани. Стоят и се присмиват на Иван:

— Що си дошъл без жена си? В кърпичка поне да беше я донесъл. Къде намери такава красавица? Май че всички блата си обиколил.

Седнал царят да пирува със синовете си, със снахите и гостите на дъбови маси, застелени с покривки, отрупани с ястия. Изведнъж се вдигнал шум, нещо затрополяло и загърмяло, целият дворец се

разлюлял. Изплашили се гостите, изпонаскачали от местата си, а Иван — царският син им рекъл:

— Не се бойте, гости честити: това е моята жабка, пристига в сандъчето си.

Приближила се до царския палат позлатена карета с шест бели коня и от нея излязла Василиса Премъдра: върху лазурната ѝ рокля блестели гъсто обсипани звезди, на главата ѝ — ясен месец свети; такава красавица само в приказка се среща. Хванала тя Иван-царския син за ръка и го повела към дъбовите маси, отрупани с ястия.

Започнали гостите да ядат, да пият и да се веселят. Василиса Премъдра отпила от чашата си, а остатъците изляла в левия си ръкав. Хапнала си от печения лебед, а кокалчетата пъхнала в десния си ръкав.

Видели всичко това жените на по-големите царски синове и направили същото.

Хапнали, пийнали, дошло време да се танцува. Хванала Василиса Премъдра Иван-царския син и се понесла. Танцувала тя, танцувала, въртяла се, въртяла се — всички ѝ се чудели. Като махнала с левия ръкав — се образувало езеро, като махнала с десния ръкав — заплавали по езерото бели лебеди. Царят и гостите не можели да се начудят.

А като започнали да танцуват по-големите снахи: махнали с единия ръкав — само дето гостите опръскали, като махнали с другия — кокали се разхвърчали, та един даже чукнал царя по окото. Царят се разсърдил и изгонил и двете снахи.

През това време Иван-царският син полекичка се измъкнал, дотичал в къщи, намерил там жабешката кожа и я хвърлил в печката, изгорил я в огъня.

Върнала се Василиса Премъдра в къщи и какво да види — няма я жабешката ѝ кожа. Седнала тя на одъра, опечалена и натъжена и рекла на Иван-царския син:

— Иване, Иване, какво направи! Ако беше почакал още три дни, щях да бъда вечно твоя. А сега прощавай. Търси ме през девет земи в десета, при Кошчей Безсмъртни...

Превърнала се Василиса Премъдра на сива кукувица и излетяла през прозореца. Поплакал Иван-царският син, поклонил се на четирите страни и тръгнал, накъдето му виждат очите — да търси жена си, Василиса Премъдра. Вървял той, вървял — много ли, малко ли, близо

ли, далече ли — изгъркал един чифт ботуши, скъсал един кафтан, а от дъждовете шапката му се пробила. Срещнал той един старец.

— Здравей, юначе! Какво търсиш и накъде си се запътил?

Разказал му Иван-царският син за нещастиято си. Старият дядо му рекъл:

— Ех, Иване, Иване, защо си изгорил жабешката кожа? Не си я надянал ти, не ти е било работа ти да я снемаш. Василиса Премъдра се родила по-хитра и по-мъдра от своя баща. Той се ядосал на дъщеря си и заповядал три години като жаба да ходи. Но какво да те прави човек, на ти едно кълбо: накъдето се търкулне, смело тръгвай натам.

Поблагодарил Иван-царският син на дядото и тръгнал след кълбенцето. Кълбото се търкаля, а той върви след него. Срещнал по едно време в полето една мечка. Прицелил се Иван, поискал да убие звяра. А мечката му рекла с човешки глас:

— Не ме убивай, Иване, ще ти потрябвам някога.

Пожалил Иван-царският син мечката и не я застрелял, тръгнал по-нататък. Видял, че над него се вие дива патица. Прицелил се той, но дивата патица му рекла с човешки глас:

— Не ме убивай, Иване, ще ти потрябвам някога.

Пожалил той патицата и тръгнал по-нататък. Видял, че бяга един заек. Пак грабнал пушката Иван-царският син, поискал да го застреля, но заекът му проговорил с човешки глас.

— Не ме убивай, Иване, ще ти потрябвам.

Смилил се той над заека и тръгнал по-нататък. Приблизил се до синьото море и видял, че на брега му, върху пясъка, лежи една щука, която едва дишала и му рекла:

— Ох, Иване, пожали ме, хвърли ме в синьото море!

Той хвърлил щуката в морето и тръгнал по-нататък по брега. Най-накрая кълбенцето стигнало до гората. Там имало една къщичка на кокоши крака, която се въртяла около себе си.

— Къщичке, къщичке, застани като преди, както те е майка поставила: с гръб към гората, с лице към мене.

Обърнала се къщичката с лице към него и с гръб към гората. Изкачил се в нея Иван-царският син и какво да види: на деветата тухла на печката лежи баба Яга с крак като тояга, зъбите ѝ на полицата стърчат, а в тавана ѝ е заврян носът.

— Защо, добри юначе, си дошъл при мене? — го попитала баба Яга. — Работа ли търсиш, или от работа бягаш?

Иван-царският син й отвърнал:

— Ах ти, бабо дърта, да беше ме напоила, да беше ме нахранила, да беше ме в банята изкъпала, пък след това да ме питаше.

Баба Яга го изкъпала, нахранила и напоила, в постелята го турила да легне и Иван-царският син й разказал, че търси жена си — Василиса Премъдра.

— Знам, знам — рекла му баба Яга, — твоята жена сега е при Кошчей Безсмъртни. Трудно ще я намериш, не е лесно да се справиш с Кошчей: неговата смърт се намира на върха на една игла, тази игла се намира в едно яйце, яйцето е в една патица, патицата е в един заек, този заек седи в един каменен сандък, а сандъкът се намира на върха на един висок дъб, а този дъб Кошчей Безсмъртни пази като окото си.

Пренощувал Иван-царският син при баба Яга, а на сутринта тя му казала къде расте високият дъб. Стигнал до него Иван и видял, че стои и шуми високият дъб, на него е качен каменният сандък, но е трудно да се свали.

Изневиделица изскочила една мечка и изтръгнала дъба с корените. Сандъкът паднал и се разбил. От сандъка изскочил един заек и хукнал да бяга с всичка сила. А след него се спуснал друг заек, догонил го и го разкъсал на парчета. А от заека изскочила патица, която хвъркнала нависоко, под самото небе. Изведнъж върху нея се нахвърлила друга дива патица и я ударила с все сила. Първата изтървала едно яйце, което потънало в синьото море...

Заплакал Иван-царският син, заронил горчиви сълзи — къде ще намериш яйце в морето! Изведнъж изплувала на брега една щука с яйце в зъбите си. Иван-царският син разбил яйцето, извадил иглата и започнал да й чупи върха. Той чупи, а Кошчей Безсмъртни започнал да се извива и да се гърчи. Колкото и да се гърчил и извивал Кошчей, Иван-царският син счупил върха на иглата и Кошчей трябвало да умре.

Влязъл Иван-царският син в белокаменния палат на Кошчей, а насреща му изтичала Василиса Премъдра и го целунала по устата. Върнали се Иван-царският син и Василиса Премъдра в къщи и живели дълго и щастливо до дълбока старост.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.